

ÖĞRENCİ YERLEŞTİRME SINAV PUANLARIYLA ÜNİVERSİTE BAŞARISI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Yrd. Doç. Dr. **MUSTAFA GÜVENDİ**

Buca Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri
Bölümü Öğretim Üyesi

ÖZET

Bu araştırmada, öğrencilerin ÖYS puanları ile Üniversite başarı puanları karşılaştırılmıştır. Ana konu olarak, ÖYS puanları ile, Üniversite başarıları arasındaki ilişki incelenmiştir. Bunun yanında, bir öğrenim basamağındaki başarıdan, sonra gelen öğrenim basamaklarındaki başarıya ne derece kestirilebileceği de incelenmiştir. Araştırma kapsamına, Buca Eğitim Fakültesi Türk Dili Eğitimi Bölümünden mezun 132 öğrenci alınmıştır. Elde edilen veriler incelenmiş ve bulgular doğrultusunda öneri sunulmuştur.

SUMMARY

The purpose of this study is to compare the Student Placement Examination (SPE) scores of the students with their academic achievement scores in college. Basically, it has been studied to what extent the SPE scores could be the predictor of the academic achievement in college. It has also been studied how we could predict the academic achievement in any class level by looking at the academic achievement in the previous class level. The sample of the study is composed of 132 students who are graduated the department of Turkish Language Education of Buca Faculty of Education. The data gathered, had been analyzed and some suggestions had been offered based on the findings of the research.

GİRİŞ

Ülkemizde hızlı nüfus artışı yaşanmaktadır. Bunun sonucu olarak diğer yaş gruplarına göre genç nüfusumuz daha fazladır. Özellikle okul çağındaki genç nüfus, her yıl bir önceki yıla göre artarak devam etmektedir. 1996 - 1997 öğretim yılında sadece ilk ve ortaöğretim kurumlarında 11.970.053 öğrenci öğrenim görmektedir. (Milliyet, 1996).

Yönlendirme hizmetlerinin gereği gibi yapılamaması ve ekonomik nedenlerle lise öğrenimini tamamlayan öğrencilerin önemli bir bölümü üniversite öğrenimi görmek istemektedir. Üniversite öğrenci kontenjanlarının sınırlı olması

nedeniyle başvuran öğrencilerin önemli bir bölümü, üniversite öğrenim hakkından yararlanamamaktadır. Üniversite öğrenci kontenjanlarının artırılması için çaba harcansa da, yaratılan olanaklar talebi karşılayamamaktadır. Yükseköğretim kurumlarına başvuran ve başvuranlar arasından alınabilen öğrenci sayı ve oranları 1974 yılından bu yana yıllara göre incelendiğinde, başvuruda bulunanların ancak üçte birinin yükseköğretim kurumlarına alınabildiği, çoğu zaman bu orana bile yaklaşamadığı görülmektedir. (Baloğlu, 1990).

Yükseköğretim kurumlarına girmek amacıyla Öğrenci Seçme Sınavına (ÖSS) katılmak isteyen öğrencilerin sayısı 1997 yılı için 1.400.000 sınırına dayanmış bulunmaktadır. 1996 verilerine bakıldığında, üniversiteye girmek için başvuran öğrenci sayısının yaklaşık 1.392.000 olduğu, buna karşın lisans düzeyinde öğrenim hizmeti sunabilen yükseköğretim kurumları öğrenci kontenjanının (Özel yetenek sınavıyla öğrenci alanlar da dahil) 126.618 olduğu, başvuran adayların ancak %9'ü luk bir bölümünün dört yıl öğrenim görme hakkından yararlanabileceği anlaşılmaktadır. (Milliyet, 1996).

Yükseköğretim kurumları önündeki öğrenci yığılmaları, buna karşın sınırlı öğrenci kontenjanı arz - talep dengesizliğini çarpıcı bir şekilde göstermektedir. Bu durum karşısında sınav önem kazanmakta, aileler madden ve manen çocukları için seferber olmakta, özel dersaneler, özel dersler, öğrenciler için vazgeçilmez olmaktadır. Ailelerin bütün özlemi, çocuğunu bir yükseköğretim kurumuna yerleştirme olmaktadır.

Öğrenci yaşamında bir dönüm noktası olması nedeniyle, üniversite sınavları önem kazanmaktadır. Sınavların amacı, yükseköğretim programlarına, bu programı tercih edenler

**BUCA EĞİTİM FAKÜLTESİ
KÜTÜPHANESİ**

arasından başarılı olma olasılığı en yüksek olanları seçerek yerleştirmektedir. (Özçelik, 1982). Ancak, sınavların ne derecede doğru seçim yaptığı sürekli tartışma konusu olmaktadır. Sınav sonunda verilen kararın isabet derecesi, verilen kararın yerindeliği, bu kararın verilmesine dayanak olan bilgilerin geçerlik ve güvenilirliğine bağlıdır. (Koç, 1985).

Tezbaşaran' ın (1991) araştırmasında, Öğrenci Yerleştirme Sınavı (ÖYS) için kullanılan testlerin 1983 - 1989 yılları arasına kapsayan dönemdeki güvenilirlik düzeyi incelenmiştir. Fen Bilimleri, Matematik, Türkçe, Sosyal Bilimler alt testlerinden herbirinin güvenilirlik katsayısının $r = 0.90$ değerinin üzerine çıktığı görülmüştür. Ayrıca, güvenilirlik düzeyinin yıllar itibarıyla sürekli yükselme eğiliminde olduğu da anlaşılmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarına öğrenci seçimi sınavla yapılmaya başlandığından bu yana, yapılan sınavların ne derece isabetli seçim yaptığı konusu sürekli araştırılmaktadır. Seçim sisteminin geliştirilebilmesi ve daha iyiye ulaşabilmek için bu çaba, hem Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezince (ÖSYM) hem de değişik araştırmacılarca gösterilmektedir. Sözkonusu araştırmalarda, lise başarı ölçüleri ile üniversite başarı ölçüleri arasındaki ilişki, Öğrenci Seçme Sınavı (ÖSS) puanları ile üniversite başarı ölçüleri arasındaki ilişki ya da Öğrenci Yerleştirme Sınavı (ÖYS) puanları ile üniversite başarı ölçüleri arasındaki ilişki düzeyleri incelenmektedir. Çalışmaların 1950' li yıllardan başlayarak günümüze kadar devam etmekte olduğu kaynak taramalarından anlaşılmaktadır. (Güvendi, 1992).

Yapılan araştırmalarda, üniversite girişte elde edilen başarı puanlarının, üniversite başarısı için ne derecede iyi bir yordayıcı olabileceği, öğrencinin giriş puanları ile okumak üzere kaydolduğu yükseköğretim programındaki başarısı karşılaştırılarak anlaşılmaya çalışılmaktadır. Öğrencinin giriş puanları yordayıcı, girdiği programdaki başarısı ölçüt alınarak karşılaştırma yapılmaktadır.

Bu tür yordama geçerliği çalışmalarında, en yüksek ilişki katsayısının giriş puanları ile üniversite birinci sınıf başarı puanları arasında olduğu, ilerleyen sınıflardaki başarı ortalamaları ile giriş sınav puanı ilişkisinin sürükli düştüğü çok sayıda yapılan araştırmadan anlaşılmaktadır. (Wilson, 1983).

Bu araştırmada " Öğrenci Yerleştirme Sınavı (ÖYS) Puanları İle Üniversite Başarısı Arasındaki İlişki " problem olarak ele alınıp

incelenmektedir. Öğrencilerin ÖYS puanları ile üniversite birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf başarı puanları arasındaki ilişki katsayısı araştırılmaktadır. Ayrıca, üniversitenin her sınıfında gösterilen başarı ortalamaları ele alınmakta, bir kademede gösterilen başarıdan bir sonraki kademede başarının ne derecede isabetle kestirilebileceği incelenmektedir.

Öğrencilerin giriş sınavından elde ettiği başarının üniversite başarısına aynen yordanması beklenmemektedir. Başarıyı etkileyen birçok etkenden söz edilmektedir. Öğrencinin psikolojik özellikleri, sosyo - ekonomik düzey ve kültürel yapının, ayrıca duyuşsal faktörlerin başarıyı etkilediği eğitimciler tarafından sıklıkla vurgulanmaktadır. (Can, 1992).

Öğretim hizmetinin niteliğinin bilişsel başarıya etkisinin $r = 0.50$ düzeyinde olduğu, öğrencinin öğrenme sürecine katılım düzeyinin, öğretim hizmeti niteliğinin en güçlü göstergesi olduğu, ayrıca duyuşsal özelliklerle başarı arasında da $r = 0.50$ düzeyine varan olumlu ilişkilerin bulunduğu yapılan araştırmalardan anlaşılmaktadır. (Bloom, 1979).

Yukarıda sözü edilen nedenlerle, üniversite giriş puanları ile üniversite başarısı arasındaki ilişkinin arandığı çok sayıdaki yordama geçerliği çalışmalarında ilişki katsayısının çoğu zaman $r = 0.60$ düzeyine ulaşmadığı görülmektedir. (Tekin, 1982).

Amerika Birleşik Devletlerinde, giriş sınavı testlerinin, üniversite başarısını yordama gücü üzerinde çok sayıda araştırma bulunmaktadır. İlişki katsayılarının yaklaşık olarak 0.40 ile 0.60 arasında değiştiği görülmektedir. Bu değerler, giriş sınavlarının üniversite başarısını bir dereceye kadar yordayabildiğini göstermektedir. (Aşkar, 1985). Türkiye'de yapılan çok sayıda araştırmada ise, yükseköğretim programlarına öğrenci seçiminde kullanılan araçlardan elde edilen puanların, üniversite başarısı için iyi bir yordayıcı olamayacağı doğrultusundadır. Buna karşın özellikle lise fen dersleri başarısının, üniversite fen alanı başarısı için iyi bir yordayıcı olabileceği doğrultusunda bulgular elde edilmiştir. (Güvendi, 1992).

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı, öğrencilerin Öğrenci Yerleştirme Sınav (ÖYS) puanları ile üniversite başarı puanlarını karşılaştırarak, üniversiteye girişte kullanılan ölçme araçlarının öğrenci seçiminde ne derece yordayıcı olduğu konusunda bilgi edinmek ve öneri geliştirmektir.

Araştırmanın amacı çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Öğrenci Yerleştirme Sınavı (ÖYS) sonuçları ile üniversite başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler var mıdır?

a. ÖYS puanları ile üniversite birinci sınıf başarı puanlarının karşılaştırılması.

b. ÖYS puanları ile üniversite ikinci sınıf başarı puanlarının karşılaştırılması.

c. ÖYS puanları ile üniversite üçüncü sınıf başarı puanlarının karşılaştırılması.

d. ÖYS puanları ile üniversite dördüncü sınıf başarı puanlarının karşılaştırılması.

e. Bu karşılaştırmaların herbirinin cinsiyete göre de yapılması.

2. Öğrencinin, bir öğrenim basamağında gösterdiği başarıdan, sonra gelen öğrenim basamaklarındaki başarıları kestirilebilir mi?

a. Üniversite birinci sınıf başarı puanları ile ikinci sınıf başarı puanlarının karşılaştırılması.

b. Üniversite birinci sınıf başarı puanları ile üçüncü sınıf başarı puanlarının karşılaştırılması.

c. Üniversite birinci sınıf başarı puanları ile dördüncü sınıf başarı puanlarının karşılaştırılması.

d. Üniversite ikinci sınıf başarı puanları ile üçüncü sınıf başarı puanlarının karşılaştırılması.

e. Üniversite ikinci sınıf başarı puanları ile dördüncü sınıf başarı puanlarının karşılaştırılması.

f. Üniversite üçüncü sınıf başarı puanları ile dördüncü sınıf başarı puanlarının karşılaştırılması.

g. Karşılaştırmaların herbirinin cinsiyete göre de yapılması.

3. Her kadamede gösterilen başarı ortalamaları arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık var mıdır ?

SAYILTILAR

Araştırmada benimsenen sayılıtlar şunlar olmuştur :

1. Karşılaştırmalarda kullanılan puanların, öğrencinin gerçek başarısını yansıttığı,

2. Öğretim elemanlarının, öğrencinin başarısını değerlendirmede, yönetmelik esaslarına, ölçme ve değerlendirme ilkelerine göre değerlendirme yaptıkları,

3. Fakülte yönetimince, öğrencilerle ilgili tutulan kardeks bilgilerinin doğru olduğu varsayılmıştır.

SINIRLILIKLAR

Araştırmada, Buca Eğitim Fakültesi Türk Dili Eğitimi Bölümünden mezun 132 öğrencinin

puanları incelenmiştir. Bu öğrencilerin 65 tanesi 1995 - 1996 öğretim yılında, 67'si 1994 - 1995 öğretim yılında fakülteyi bitirmiştir. Toplam 132 öğrencinin 70 tanesi kız 62'si ise erkek öğrencilerden oluşmaktadır. İkinci öğretim programından mezun olan aynı bölüm öğrencileri araştırmaya dahil edilmemiştir.

YÖNTEM

Araştırmada, öğrencilerin ÖYS puanları, üniversite birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf başarı puan ortalamaları alınmıştır. Sözkonusu bilgiler, öğrencilerin kardekslerinin incelenmesinden elde edilmiştir. Başarı ortalamaları hesaplanırken, eğitim dersleri ile genel kültür dersleri hesaplamaya dahil edilmemiş, sadece alan derslerinin ortalaması alınmıştır. Her dersin ortalama puanları alındıktan sonra, bunların da ağırlıklı ortalamaları bulunarak sınıf geçme puanları hesaplanmıştır. Araştırmada, her sınıfta, sınıf geçme puanları veri olarak kullanılmıştır.

ÖRNEKLEM VE EVREN

Araştırma, Buca Eğitim Fakültesi Türk Dili Eğitimi Bölümünden mezun 132 öğrenci ile sınırlı tutulmuştur. Sınırlı bir çerçevede ele alınıp incelenen öğrenci sayısına örneklem grubu demek yerine örnek olay grubu demek daha uygun olacaktır. Çıkan sonucun tüm ülke düzeyine genellenmesi sözkonusu değildir. Evren olarak da Buca Eğitim Fakültesi Türk Dili Eğitimi Bölümü düşünülmüştür.

KULLANILAN İSTATİSTİKSEL TEKNİKLER

Araştırmada kullanılan istatistiksel teknikler şöyle sıralanabilir :

1. Ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değerler hesaplanmıştır. Tanımlayıcı nitelikte olan bu değerlerden ortalama ağırlıklı olarak kullanılmış, diğerleri destekleyici bilgi olarak kullanılmıştır.

2. Korelasyon Analizi Tekniği : Öğrencilerin değişik aşamalarda elde ettiği başarı puan ortalamaları arasındaki ilişki düzeyinin hesaplanmasında bu teknikten yararlanılmıştır. Bu tür değişkenler arasındaki ilişkilerin incelenmesine en uygun düşen korelasyon analizi tekniğidir (Koç, 1981). Hesaplama sonunda çıkan değerlerin anlamlılık düzeyi 0.01 ve 0.05 düzeylerinde " Korelasyon Anlamlılık Tablosu " değerleri ile karşılaştırılarak yorum yapılmaya çalışılmıştır.

3. T-Testi : İki değişkenin ortalamaları arasındaki farkın anlamlılık düzeyi t-testi ile kontrol edilmiştir. Örneklem sayısının fazla olduğu durumlarda, anlamlılık düzeyinin belirlenmesinde t - testinin kullanılması daha çok tercih edilmektedir

(Topsever, 1991). Öğrencilerin başarı ortalamaları cinsiyete göre karşılaştırılırken t-testi kullanılmıştır. Bu sonuçlar da 0.01 ve 0.05 düzeyinde kontrol edilmiştir. Çıkan sonuç " T-Testi Tablosu " değerleri ile karşılaştırılarak yorum yapılmaya çalışılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, öğrencilerin değişik evrelerde elde ettikleri başarı puan ortalamaları arasındaki ilişkiler cinsiyete göre ve genel anlamda incelenmektedir. Açıklama ve tartışmalarda, amaçlarda belirtilen sıra izlenmektedir. Amaçlar bölümünde sıralanan maddeler, bölüm başlığı olarak ele alınmakta, o sorunun cevabı olacak bilgiler, o başlık altında açıklanmaktadır.

1. Öğrenci Yerleştirme Sınavı (ÖYS) Sonuçları ile Üniversite Başarısı Arasında İstatistiksel Olarak Anlamli İlişkiler var mıdır ?

Ekte sunulan Tablo - 1'i in incelenmesinden, Türk Dili Eğitimi Bölümünden mezun toplam 132 öğrencinin ÖYS puan ortalamasının 478.34 olduğu, minimum puanın 436.96 olurken maksimum puanın da 518.61 olduğu anlaşılmaktadır. ÖYS puan ortalamalarının kız öğrencilerde daha düşük görülmesine rağmen, bu farkın istatistiksel olarak anlamlı çıkmadığı görülmüştür. Edinilen bu bilgiden ÖYS puan ortalamasının cinsiyete göre farklı olmadığı anlaşılmıştır. Maksimum ve minimum puanlar incelendiğinde, kızların standart sapmaya da aynen yansıdığı anlaşılmaktadır.

Ekte sunulan Tablo - 2'i nin incelenmesinden, toplam öğrencilerin ÖYS puanları ile üniversite birinci sınıf başarı puanları ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olduğu görülmektedir. Yapılan hesaplamada, ilişki katsayısının $r = 0.249$ olarak belirlendiği bu değer 0.01 düzeyinde anlamlı olduğu Korelasyon Anlamlılık Tablosunun incelenmesinden anlaşılmaktadır. ÖYS puanları ile üniversite birinci sınıf başarıları arasındaki ilişki düzeyi cinsiyete göre incelendiğinde ise, bu değer kız öğrencilerde $r = 0.124$ olduğu görülürken erkek öğrencilerde $r = 0.534$ olduğu görülmektedir. Sonuç olarak ÖYS puanları ile üniversite başarıları arasındaki ilişki istatistiksel olarak kız öğrencilerde anlamlı görülmezken, erkek öğrencilerde oldukça yüksek denebilecek düzeyde anlamlı ilişki olduğu anlaşılmaktadır.

Ekte sunulan Tablo - 3'i te görüldüğü gibi, öğrencilerin ÖYS puanları ile üniversite ikinci sınıf başarı ortalaması arasındaki ilişki katsayısı $r = 0.131$ olarak belirlenmiştir. Bu ilişki düzeyi

istatistiksel açıdan incelendiğinde, anlamlı bir ilişkiyi ifade etmemektedir. Başka bir ifade ile, ÖYS puanlarından üniversite ikinci sınıf başarısının kestirilemeyeceği anlamı çıkmaktadır. Bu ilişki düzeyi cinsiyete göre incelendiğinde ise farklı bir durum ortaya çıkmaktadır. Erkek öğrencilerde, ÖYS puanları ile üniversite ikinci sınıf başarı puanları arasında $r = 0.357$ düzeyinde ilişki bulunduğu bu değer istatistiksel olarak 0.01 düzeyinde anlamlı ilişkiyi ifade ettiği anlaşılmaktadır. Kız öğrencilerin puanları arasında anlamlı bir ilişki görülmezken, erkek öğrencilerde oldukça belirgin anlamlı ilişkiye rastlanmıştır.

Ekte sunulan Tablo - 4'i te görüldüğü gibi, araştırma kapsamına giren öğrencilerin ÖYS puanları ile üniversite üçüncü sınıf başarı puanları arasında $r = 0.223$ düzeyinde bir ilişki olduğu, bu ilişki düzeyinin istatistiksel olarak 0.05 düzeyinde anlamlı olduğu anlaşılmaktadır. İlişki katsayısının kız öğrencilerde $r = 0.268$ olarak belirlendiği, bu değer 0.05 düzeyinde anlamlı olduğu, erkek öğrencilerde $r = 0.357$ olarak belirlendiği bu ilişkinin de 0.01 düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir. Bu değerlere bakılarak, ÖYS puanlarından üniversite üçüncü sınıf başarısının kestirilebileceği söylenebilir.

Ekte

sunulan Tablo - 5'i in incelenmesinden, araştırma kapsamına giren öğrencilerin ÖYS puanları ile üniversite dördüncü sınıf başarıları arasında $r = 0.309$ düzeyinde bir ilişki bulunduğu, bu ilişkinin istatistiksel olarak 0.01 düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir. İlişki katsayısı cinsiyete göre incelendiğinde ise kız öğrencilerin ÖYS puanları ile üniversite dördüncü sınıf başarıları arasında $r = 0.260$ düzeyinde ilişki bulunduğu bu ilişkinin 0.05 düzeyinde anlamlı olduğu, erkek öğrencilerde, ilişki düzeyinin $r = 0.407$ bulunduğu bu değer de 0.01 düzeyinde anlamlı olduğu anlaşılmaktadır. Bu sonuçtan da ÖYS puanlarından üniversite dördüncü sınıf başarısının kestirilebileceği anlaşılmaktadır.

2. Öğrencinin, Bir Öğrenim Basamağında Gösterdiği Başarıdan, Sonra Gelen Öğrenim Basamağındaki Başarısı Kestirilebilir mi ?

Ekte sunulan Tablo - 6'i da araştırma kapsamına giren öğrencilerin üniversite birinci sınıf başarı ortalaması ile ikinci sınıf başarı ortalaması arasındaki ilişkinin $r = 0.505$ olarak hesaplandığı, bu ilişki katsayısının istatistiksel olarak 0.01 düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir. İlişki katsayısı cinsiyete göre incelendiğinde ise, kız öğrencilerde $r = 0.541$ iken erkek öğrencilerde $r = 0.321$ olarak hesaplanmıştır. İki sınıf başarıları arasındaki ilişki kız öğrencilerde 0.01 düzeyinde anlamlı çıkarken

erkek öğrencilerde 0.05 düzeyinde anlamlı çıkmıştır.

Ekte sunulan Tablo - 7i nin incelenmesinden anlaşılacağı gibi, araştırma kapsamına giren öğrencilerin, üniversite birinci sınıf ile üçüncü sınıf başarı puanları arasındaki ilişki katsayısı $r = 0.372$ olarak hesaplanmıştır. Bu değer istatistiksel olarak 0.01 düzeyinde anlamlı bir ilişkiyi ifade etmektedir. Üniversite birinci sınıf başarı puanları ile üçüncü sınıf başarı puanları cinsiyete göre incelendiğinde de kız öğrencilerde ilişki katsayısının $r = 0.297$ bulunduğu, bu sayının 0.05 düzeyinde anlamlı olduğu, erkek öğrencilerde $r = 0.478$ bulunduğu bu sayının 0.01 düzeyinde anlamlı olduğu anlaşılmaktadır. Sonuç olarak öğrencilerin üniversite birinci sınıf başarı puanları ile üçüncü sınıf başarı puanları arasında anlamlı ilişki bulunduğu görülmektedir.

Ekte sunulan Tablo - 8i de öğrencilerin üniversite birinci sınıf başarıları ile dördüncü sınıf başarı puanları arasındaki ilişki katsayısının $r = 0.460$ olduğu görülmektedir. Bu ilişki katsayısının istatistiksel olarak 0.01 düzeyinde anlamlı olduğu anlaşılmaktadır. İlişki düzeyine cinsiyete göre bakıldığında ise, kız öğrencilerde $r = 0.519$, erkek öğrencilerde $r = 0.405$ olarak hesaplanmıştır. Her iki cinste de bulunan değerler istatistiksel olarak 0.01 düzeyinde anlamlı çıktığı görülmektedir.

Ekte sunulan Tablo - 9i dan anlaşılacağı gibi, araştırma kapsamına giren öğrencilerin üniversite ikinci sınıf başarıları ile üçüncü sınıf başarıları arasındaki ilişki katsayısının $r = 0.335$ olduğu bu değer istatistiksel olarak 0.01 düzeyinde anlamlı ilişkiyi ifade ettiği anlaşılmaktadır. Tablodaki ilişki katsayısı cinsiyete göre incelendiğinde de her iki cinste de 0.05 düzeyinde anlamlı ilişki bulunduğu anlaşılmaktadır.

Ekte sunulan Tablo - 10i un incelenmesinden, öğrencilerin üniversite ikinci sınıf başarıları ile dördüncü sınıf başarı puanları arasındaki ilişki katsayısının $r = 0.472$ olduğu anlaşılmaktadır. Bu sayı istatistiksel olarak 0.01 düzeyinde bir anlam ifade etmektedir. İlişki düzeyi cinsiyete göre incelendiğinde de kız öğrencilerde $r = 0.485$ 'i erkek öğrencilerde $r = 0.431$ 'i ifade etmektedir. Her iki cinste de 0.01 düzeyinde anlamlı ilişki bulunmaktadır.

Ekte sunulan Tablo - 11i de görüleceği gibi öğrencilerin üniversite üçüncü sınıf ile dördüncü sınıf başarı puanları arasındaki ilişki katsayısının $r = 0.489$ olarak hesaplandığı anlaşılmaktadır. Bu sayı istatistiksel açıdan incelendiğinde 0.01 düzeyinde

anlamlı bir ilişki ifade etmektedir. İlişki katsayısına cinsiyetler açısından da bakılırsa benzer durum görülmektedir. İlişki katsayısı kız öğrencilerde $r = 0.414$ çıkarken erkek öğrencilerde $r = 0.581$ olarak hesaplanmıştır.

Bu bölümde elde edilen bulgulara genel anlamda bakılacak olursa, tablo-2,3,4 ve 5i te öğrencilerin ÖYS puanları ile üniversitenin değişik sınıflarındaki başarı puanları arasındaki ilişki düzeyi gösterilmiştir. Genel anlamda 0.05 düzeyinde de olsa olumlu ilişkilerin bulunduğu, ancak kız öğrencilerin ÖYS puanları ile üniversite başarıları arasındaki ilişki katsayısının ya anlamlı çıkmadığı ya da 0.05 düzeyinde anlamlı çıktığı, erkek öğrencilerde bu ilişkinin daha yüksek çıktığı, ÖYS puanları ile üniversitenin tüm sınıflarındaki başarı karşılaştırmasında 0.01 düzeyinde anlamlı ilişkinin bulunduğu anlaşılmıştır. İlişki katsayısının kız öğrencilerde düşük çıkarken erkek öğrencilerde yüksek çıkmasının ne anlama geldiği bu araştırma ile araştırmacıya kesin bir bilgi sağlayamamaktadır. Benzer araştırmalarda da benzer durumların çıkması durumunda nedenleri araştırılmalıdır.

Tablo - 6,7,8,9,10 ve 11i de de üniversitenin değişik sınıflarındaki başarı ortalamaları arasındaki ilişki aranmış ve bu ilişkinin istatistiksel olarak ne derece anlamlı olduğu incelenmiştir. Tüm karşılaştırmalarda ilişki katsayısının 0.01 düzeyinde anlamlı olduğu görülmüştür. Üniversitenin değişik sınıflarındaki başarı ortalamaları arasındaki ilişki düzeyi, ÖYS puanları ile üniversitenin değişik sınıflarındaki başarı ortalamaları arasındaki ilişkiye göre daha yüksek değerlerde çıkmıştır. Bu bulgulardan öğrencilerin bir sınıftaki başarısından bir sonraki sınıfta göstereceği başarının yordanabileceği anlaşılmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri'nde çok sayıda benzer araştırmaların yapıldığı kaynak taramalarından anlaşılmaktadır. Yapılan araştırmalarda ikinci yıl başarıları ile on ikinci yıl başarıları arasında $r = 0.60$ lar düzeyine varan ilişki görülürken, altıncı yıl başarıları ile on ikinci yıl başarıları arasında $r = 0.78$, on birinci yıl başarıları ile on ikinci yıl başarıları arasında $r = 0.90$ düzeyinde ilişki olduğu görülmektedir. (Bloom, 1979). İlişki katsayısının birbirini izleyen sınıflarda daha yüksek çıkarken, araya zaman girdikçe düşmekte olduğu anlaşılmaktadır. Bu araştırmada elde edilen bulgular da yurt dışında yapılan araştırmalarda elde edilen bulgularla bir paralellik içinde görülmektedir denilebilir.

3. Her kademedeki gösterilen başarı ortalamaları arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık var mıdır ?

Ekte sunulan Tablo - 12' nin incelenmesinden, kız öğrencilerin üniversite birinci sınıf başarı ortalamasının $X = 62.16$ olduğu görülürken, erkek öğrencilerde bu değer $X = 59.67$ olduğu anlaşılmaktadır. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı " T i testi ile kontrol edilmiş, 0.05 düzeyinde anlamlı olduğu anlaşılmıştır. Bu sonuca göre üniversite birinci sınıfta kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha başarılı görüldüğü söylenebilir.

Ekte sunulan Tablo - 13' te görüleceği gibi, araştırma kapsamına giren kız öğrencilerin üniversite birinci sınıf başarı ortalaması $X = 60.58$ görülürken, bu rakam erkek öğrencilerde $X = 56.09$ olarak görülmektedir. Çıkan değerlerin anlamlılık düzeyi " T i testi ile kontrol edilmiş, 0.01 düzeyinde anlamlı olduğu anlaşılmıştır. Üniversite birinci sınıfta olduğu gibi ikinci sınıfta da kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha başarılı oldukları söylenebilir.

Ekte sunulan Tablo - 14' te de araştırma kapsamına giren kız öğrencilerin üniversite üçüncü sınıf başarı ortalaması $X = 58.11$ olarak hesaplanırken, erkek öğrencilerde $X = 56.09$ olarak hesaplanmıştır. Bu farklılığın istatistiksel düzeyde anlamlı olup olmadığı " T i testi ile kontrol edilmiş ve 0.01 düzeyinde anlamlı olduğu görülmüştür. Üniversite üçüncü sınıfta kız öğrencilerin lehine bir başarı görülmektedir.

Ekte sunulan Tablo 15' in incelenmesinden de araştırma kapsamına giren kız öğrencilerin üniversite dördüncü sınıf başarı ortalamasının $X = 60.23$ olduğu görülürken, bu rakamın erkek öğrencilerde $X = 57.82$ olduğu anlaşılmaktadır. Çıkan farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı " T " testi ile kontrol edilmiş 0.05 düzeyinde anlamlı olduğu görülmüştür.

Üniversitenin her dört sınıfında görülen başarı ortalamasının kız öğrencilerin lehine olduğu görülmektedir. Bu bulgulardan hareketle bir genellemeye gidilmesi gerekmemektedir. Belki kız öğrencilerin daha düzenli çalıştıkları düşünülebilir. Araştırma kapsamına giren öğrencilerin Türk Dili Eğitimi Bölümünde okumuş olmaları, dile dayalı alanlarda kız öğrencilerin daha başarılı olabileceği de düşünülebilir.

Can' ın (1992) araştırmasında, üniversite öğrencilerinin başarı düzeyleri ile cinsiyetleri arasında bir ilişki olup olmadığına ilişkin

araştırmaların çoğunda, cinsiyetle başarı arasında anlamlı ilişkilerin bulunmadığı belirtilmektedir. Bu araştırma bulguları, Can' ın bulguları doğrultusunda değildir.

Bu çalışmada, araştırma kapsamına giren öğrencilerin başarı ortalamalarının genelde düşük olduğu da görülmektedir. Toplam öğrencilerin üniversite birinci sınıf ortalama başarı düzeyi $X = 60.99$ olarak hesaplanırken bu rakam, ikinci sınıfta $X = 59.10$, üçüncü sınıfta $X = 57.16$ ve dördüncü sınıfta $X = 59.09$ olarak hesaplanmıştır. Üniversite başarı puan sınırı, uygulanmakta olan 50 sınırı yerine 60 sınırına çıkartılmış olsa, Türk Dili Eğitimi Bölümünden mezun olabilecek öğrenci sayısı bugünkü mezun sayısının yarısına bile ulaşamayabilir gibi görünmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

SONUÇ

Araştırmada elde edilen bulgular amaçlarda sıralanan düzene göre ele alınarak özetleme yapılmaktadır.

1. Öğrenci Yerleştirme Sınavı (ÖYS) sonuçları ile üniversite başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler var mıdır ?

Araştırma kapsamına giren öğrencilerin ÖYS puanları ile üniversite birinci sınıf başarıları arasında $r = 0.249$, ikinci sınıf başarıları arasında $r = 0.131$, üçüncü sınıf başarıları arasında $r = 0.223$, dördüncü sınıf başarıları arasında da $r = 0.309$ düzeyinde ilişki bulunmuştur. Bu değerler, ÖYS puanları ile üniversitenin birinci, üçüncü ve dördüncü sınıf başarıları arasında anlamlı ilişkileri ifade etmektedir. ÖYS puanları ile üniversite başarıları arasındaki olumlu ilişki düzeyi erkek öğrencilerde daha yüksek değerlerle ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde, ÖYS puanları ile üniversite birinci ve ikinci sınıf başarı puanları arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır.

2. Öğrencinin, bir öğrenim basamağında gösterdiği başarıdan, sonra gelen öğrenim basamağındaki başarıları kestirilebilir mi?

Araştırma kapsamına giren öğrencilerin üniversite birinci sınıf başarı puanları ile ikinci sınıf başarı puanları arasında $r = 0.505$, birinci sınıf ile üçüncü sınıf başarı puanları arasında $r = 0.372$, birinci sınıf başarı puanları ile dördüncü sınıf başarı puanları arasında $r = 0.460$, ikinci sınıf başarı puanları ile üçüncü sınıf başarı puanları arasında $r = 0.335$, ikinci sınıf başarı puanları ile dördüncü sınıf başarı puanları arasında $r = 0.472$, üçüncü sınıf başarı puanları ile dördüncü sınıf başarı puanları arasında $r = 0.489$ düzeylerinde ilişki bulunmuştur. Bu ilişkilerin tamamı bir önceki öğrenim basamağındaki başarı ile sonra

gelen basamaklardaki başarı arasında olumlu ilişkilerin bulunduğunu göstermektedir.

3. Her kademedeki gösterilen başarı ortalamaları arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık var mıdır ?

Araştırma kapsamına giren öğrencilerin üniversite birinci sınıf başarı ortalamasının kızlarda $X = 62.16$, erkeklerde $X = 50.67$, ikinci sınıf başarı ortalamasının kızlarda $X = 60.58$, erkeklerde $X = 56.09$, üçüncü sınıf başarı ortalamasının kızlarda $X = 58.11$, erkeklerde $X = 56.09$, dördüncü sınıf başarı ortalamasının kızlarda $X = 60.23$, erkeklerde $X = 57.82$ olduğu görülmüştür. Kız öğrenciler lehinde görülen farklılığın istatistiksel olarak da anlamlı bulunup bulunmadığı incelenmiş 0.05 ve 0.01 düzeyinde anlamlı farklılıkların bulunduğu anlaşılmıştır. Kız öğrenciler erkek öğrencilere göre daha başarılı görülmektedir. Her iki grubun genel başarı ortalamalarına bakıldığında ağırlıklı olarak 60 puan sınırının altında görüldüğü anlaşılmaktadır. Bu değerler araştırmacıya biraz düşük gelmektedir.

ÖNERİLER

Araştırma kapsamına giren öğrencilerin ÖYS puanlarından üniversite başarılarının kısmen kestirilebildiği ancak bunun tüm bölümler ve öğrenciler için geçerli olmayabileceği söylenebilir. 1974 yılından buyana sürekli geliştirilen, geçerlik ve güvenilirlik düzeyi oldukça yüksek bulunan araçlarla üniversiteye isabetli seçim yapılamaması anlamlı bulunmaktadır. ÖYS puanlarının üniversiteye öğrenci yerleştirmedeki yordama gücünün yüksek olmadığı bu araştırmada da kısmen görülmektedir. Bu nedenle;

a. Öğrenciler ortaöğretim kademesinde yönlendirilerek, her öğrencinin üniversite öğrenimi için yetiştirilmesi önceden önlenmelidir. Daha sınırlı öğrencinin üniversite talebi, üniversiteye girişte sınav sisteminin kaldırılmasını sağlayacaktır.

b. Mevcut şekli ile sınav sisteminin uygulanması durumunda, ortaöğretim başarı puanının üniversiteye girişteki katkı oranı yükseltilmelidir. Bu araştırmada da görüldüğü gibi, öğrencinin bir öğrenim basamağındaki başarısı gelecek öğrenim basamaklarındaki başarısı için daha iyi bir yordayıcı olarak görülmektedir.

c. Bu tür önerilerin güçlenebilmesi için benzer araştırmalar yapılmaya devam edilmelidir.

KAYNAKÇA

1. Arıcı, Hüsnü. **İstatistik Yöntemleri ve Uygulama**. Ankara : Hacettepe Üniversitesi Basımevi, 1972.

2. Armağan, İbrahim. **Bilimsel Araştırma Yöntemleri**. İzmir : Dokuz Eylül Üniversitesi †Güzel † Sanatlar Fakültesi Yayınları. 1983.

3. Aşkar, Petek. "Yükseköğretime Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sisteminin Geçerliliği İ Yayınlanmamış † Doktora Tezi. Ankara : Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. 1985.

4. Baloğlu, Zekai. **Türkiye' de Eğitim**. İstanbul : TÜSIAD Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği Yayını. † 1990.

5. Bloom, Benjamin S. **İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme**. Çev. Durmuş Ali Özçelik. Ankara : Milli † Eğitim Basımevi. 1979.

6. Baykul, Yaşar. **İlkokul Beşinci Sınıftan Lise ve Dengi Okulların Son Sınıflarına †Kadar † Matematik ve Fen Derslerine Karşı Tutumda Görülen Değişme ve Öğrenci Seçme Sınavındaki Başarı ile İlişkili Olduğu Düşünülen Bazı Faktörler**. Ankara : ÖSYM Yayınları. † 1990-1.

7. Can, Gürhan. **Akademik Başarısızlık ve Ölenmesi**. Eskişehir : Anadolu Üniversitesi Yayınları No : 550. 1992.

8. Güvendi, Mustafa. "Özel Yetenek Sınavı ile Öğrenci Alan Yükseköğretim Kurumlarında Uygulanan † Ölçme Araçlarının Teknik Niteliklerinin Analizi." Doktora Tezi. İzmir : DEÜ Eğitim Fakültesi † Eğitim Bilimleri Dergisi. Yıl : 2, Sayı : 5, 1993 s. 137 - 192.

9. Karasar, Niyazi. **Araştırmalarda Rapor Hazırlama Yöntemi**. Ankara : Pars Matbaacılık ve Ambalaj Sanayii, 1976.

10. Koç, Nizamettin. **Liselerde Öğrencilerin Akademik Başarılarının Değerlendirilmesi Uygulamalarının Etkililiğine İlişkin Bir Araştırma**. Ankara : Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları. No: 104, 1981.

11. Milliyet Gazetesi. "Türkiye' de Okul, Öğrenci ve Öğretmen Sayılarının Dağılımı" 15 Eylül 1996. S.17.

12. Milliyet Gazetesi. " Kontenjan İndirimi Üzdü." 10 Mayıs 1996. S.19.

13. Oral, Tefvik. " Lise Başarı Ölçüleri ile ÖSYS Puanları Arasındaki Uyum." Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara : Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. 1985.

14. Özçelik, Durmuş Ali. " Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı Geçerli Araştırması. " **Öğrenci Seçme ve †Yerleştirme Sınavı Geçerliğinin Araştırmasında †Kullanılan Yöntemlere İlişkin Bazı Sorunlar.** Ankara : Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi. AGB. L982.

15. Tekin, Halil. **Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme.** Ankara : Daily News Web Ofset Tesisleri. 1982.

16. Tezbaşaran, Ata. " Yükseköğretime Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sisteminde 1987 Yılında Yapılan Değişiklikler Üzerine Bir Araştırma." Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara : Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. 1991.

17. Topsever, Yurdal. **Psikolojide Araştırma, Deney ve Analiz.** İzmir : Ege Üniversitesi Basımevi. 1991.

EKLER

Tablo - 1
Araştırma Kapsamına Giren Öğrencilerin ÖYS Puan Ortalamalarının Cinsiyete Göre Dağılımı.

Öğrenciler	N	X	S	Min.	Max.
Kız	70	477.65	13.61	436.96	518.61
Erkek	62	479.11	11.26	454.77	514.06
Toplam	132	478.34	12.54	436.96	518.61

Tablo - 2
Araştırma Kapsamına Giren Öğrencilerin ÖYS Puanları ile Üniversite Birinci Sınıf Başarı Puanları Arasındaki İlişki.

Öğrenciler	N	İlişki Düzeyi (r)
Kız	70	0.124
Erkek	62	0.534 ++
Toplam	132	0.249 ++

++P<0.01

Tablo - 3
Araştırma Kapsamına Giren Öğrencilerin ÖYS Puanları ile Üniversite İkinci Sınıf Başarı Puanları Arasındaki İlişki.

Öğrenciler	N	İlişki Düzeyi (r)
Kız	70	0.059
Erkek	62	0.357 ++
Toplam	132	0.131

++P<0.01

Tablo - 4
Araştırma Kapsamına Giren Öğrencilerin ÖYS Puanları ile Üniversite Üçüncü Sınıf Başarı Puanları Arasındaki İlişki.

Öğrenciler	N	İlişki Düzeyi (r)
Kız	70	0.268 +
Erkek	62	0.357 ++
Toplam	132	0.223 +

+ P<0.05

++P<0.01

Tablo - 5
Araştırma Kapsamına Giren Öğrencilerin ÖYS Puanları ile Üniversite Dördüncü Sınıf Başarı Puanları Arasındaki İlişki.

Öğrenciler	N	İlişki Düzeyi (r)
Kız	70	0.260 +
Erkek	62	0.407 ++
Toplam	132	0.309 ++
+ P < 0.05		++ P < 0.01

Tablo - 6
Araştırma Kapsamına Giren Öğrencilerin Üniversite Birinci Sınıf Başarı Puanları ile İkinci Sınıf Başarı Puanları Arasındaki İlişki.

Öğrenciler	N	İlişki Düzeyi (r)
Kız	70	0.541 ++
Erkek	62	0.321 +
Toplam	132	0.505 ++
+ P < 0.05		++ P < 0.01

Tablo - 7
Araştırma Kapsamına Giren Öğrencilerin Üniversite Birinci Sınıf Başarı Puanları ile Üçüncü Sınıf Başarı Puanları Arasındaki İlişki.

Öğrenciler	N	İlişki Düzeyi (r)
Kız	70	0.297 +
Erkek	62	0.478 ++
Toplam	132	0.372 ++
+ P < 0.05		++ P < 0.01

Tablo - 8
Araştırma Kapsamına Giren Öğrencilerin Üniversite Birinci Sınıf Başarı Puanları ile Dördüncü Sınıf Başarı Puanları Arasındaki İlişki.

Öğrenciler	N	İlişki Düzeyi (r)
Kız	70	0.519 ++
Erkek	62	0.405 ++
Toplam	132	0.460 ++
		++ P < 0.01

Tablo - 9
Araştırma Kapsamına Giren Öğrencilerin Üniversite İkinci Sınıf Başarı Puanları ile Üniversite Üçüncü Sınıf Başarı Puanları Arasındaki İlişki.

Öğrenciler	N	İlişki Düzeyi (r)
Kız	70	0.295 +
Erkek	62	0.274 +
Toplam	132	0.335 ++

P<0.05

++ P<0.01

Tablo - 10
Araştırma Kapsamına Giren Öğrencilerin Üniversite İkinci Sınıf Başarı Puanları ile Dördüncü Sınıf Başarı Puanları Arasındaki İlişki.

Öğrenciler	N	İlişki Düzeyi (r)
Kız	70	0.485 ++
Erkek	62	0.431 ++
Toplam	132	0.472 ++

++ P<0.01

Tablo - 11
Araştırma Kapsamına Giren Öğrencilerin Üniversite Üçüncü Sınıf Başarı Puanları ile Dördüncü Sınıf Başarı Puanları Arasındaki İlişki.

Öğrenciler	N	İlişki Düzeyi (r)
Kız	70	0.414 ++
Erkek	62	0.581 ++
Toplam	132	0.489 ++

++ P<0.01

Tablo - 12
Araştırma Kapsamına Giren Öğrencilerin Üniversite Birinci Sınıf Başarı Ortalamalarının Cinsiyete Göre Dağılımı.

Öğrenciler	N	X	S
Kız	70	62.16	5.69
Erkek	62	59.67	4.91
Toplam	132	60.99	6.02

Sd : 130

P<0.05

Tablo - 13
Araştırma Kapsamına Giren Öğrencilerin Üniversite İkinci Sınıf Başarı Ortalamalarının Cinsiyete Göre Dağılımı.

Öğrenciler	N	X	S
Kız	70	60.58	5.78
Erkek	62	56.09	3.56
Toplam	132	59.10	5.28
Sd : 130			P < 0.01

Tablo - 14
Araştırma Kapsamına Giren Öğrencilerin Üniversite Üçüncü Sınıf Başarı Ortalamalarının Cinsiyete Göre Dağılımı.

Öğrenciler	N	X	S
Kız	70	58.11	4.78
Erkek	62	56.09	3.56
Toplam	132	59.10	4.35
Sd : 130			P < 0.01

Tablo - 15
Araştırma Kapsamına Giren Öğrencilerin Üniversite Dördüncü Sınıf Başarı Ortalamalarının Cinsiyete Göre Dağılımı.

Öğrenciler	N	X	S
Kız	70	60.23	5.29
Erkek	62	57.82	5.22
Toplam	132	59.09	5.28
Sd : 130			P < 0.05